

Notă informativă
la proiectul Hotărârii de Guvern
cu privire la aprobarea Programului național de combatere a hepatitelor virale B, C și D pentru
anii 2024-2028

1. Denumirea autorului proiectului
Proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Programului național de combatere a hepatitelor virale B, C și D pentru anii 2024-2028 a fost elaborat de către Ministerul Sănătății.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
<p>Hepatitele virale prezintă una dintre provocările domeniului de sănătate publică, datorită răspândirii globale, endemicității, morbidității și mortalității crescute cât și ratei înalte de invaliditate urmare a cronicizării infecției.</p> <p>Conform datelor Biroului Național de Statistică, în anul 2023, în Republica Moldova au fost înregistrate cumulativ 75 694 de persoane cu hepatită cronică și 9101 cu ciroză hepatică.</p> <p>Totodată, 50 602 (66,9%) cazuri de hepatită cronică sunt de etiologie virală, inclusiv 30884 cazuri hepatită virală B cronică, 16538 cazuri hepatită virală C cronică, 1594 cazuri hepatită virală Delta și 1586 cazuri de altă etiologie și neprecizată.</p> <p>Este de menționat faptul că rata de infectare cumulativă în cazul HVC cronice înregistrează o creștere semnificativă de la 10,94% în anul 2000 până la 32,68 % în anul 2023, iar indicii de prevalență a morbidității au sporit de circa 9 ori, de la 1855 cazuri în anul 2000 până la 16538 cazuri în anul 2023.</p> <p>Prevalența cirozei hepatice cauzate de virusul B a sporit de circa 4 ori, de la 655 cazuri în anul 2000 până la 2 374 cazuri în anul 2023, respectiv, a cirozelor hepatice cauzate de virusul C de la 229 cazuri până la 2101 cazuri, a cirozei hepatice virale cauzate de virusul D de la 183 cazuri până la 372 cazuri.</p> <p>Impactul medical și socio - economic în hepatitele virale este determinat de evoluția cronică al acestor maladii cu dezvoltarea cirozei hepatice, morbiditatea cărora se menține în creștere. Numărul de persoane adulte cu ciroze hepatice virale a sporit cumulativ de la 1542 cazuri în anul 2000 până la 5311 cazuri (în anul 2023).</p> <p>Alarmant este faptul că cronicizarea acestor maladii se soldează cu dezvoltarea formelor oncologice. Astfel, în Republica Moldova morbiditatea cumulativă prin tumorile maligne a ficatului și căilor biliare a sporit de la 13,50 la 100 mii populație în anul 2016 până la 14,60 cazuri în anul 2021, iar incidența cazurilor noi depistate de tumori maligne ale ficatului și căilor biliare intrahepatice a sporit de la 7,4‰⁰⁰⁰ în anul 2010 până la 8,5‰⁰⁰⁰ în anul 2021, cu afectare prepondrentă a bărbaților.</p> <p>În acest context, elaborarea proiectului prevede reducerea morbidității hepatitelor virale B, C, D acute și cronice, complicațiilor și consecințelor acestora prin implementarea intervențiilor cuprinzătoare și de înaltă calitate, de prevenire, testare și diagnostic, tratament și îngrijire, centrate pe persoane, bazate pe unități de sănătate și cu implicarea comunităților și a organizațiilor societății civile.</p> <p>Totodată, Programul a fost elaborat în vederea eliminării hepatitelor virale ca amenințare majoră la adresa sănătății publice în Republica Moldova prin reducerea transmiterii hepatitelor virale și asigurarea accesului la servicii de prevenire, testare și diagnostic, tratament, și îngrijire, sigure accesibile și eficiente.</p> <p>Urmare aprobării prezentului program se va asigura prevenirea noilor infecții cu virusul hepatitic B, C și D cu reducerea a 20% din numărul de cazuri de hepatite virale forme acute acute, către anul 2028.</p> <p>Va fi asigurat accesul populației la testarea, diagnosticul de laborator și tratamentul hepatitelor virale B, C și D, iar în vederea realizării eficiente a supravegherii epidemiologice, acțiunile de prevenire și control se vor aplica asupra trei verigi ale procesului epidemic: sursa de infecție, mecanismul și factorii de transmitere și receptivitatea populației.</p> <p>În aceeași ordine de idei menționăm că Programul a fost elaborat în contextul implementării Strategiei „Sănătatea 2030”, și în vederea alinierii la țintele Agendei pentru Dezvoltare Durabilă 2030 a Organizației Națiunilor Unite, care, la obiectivul 3, care vizează sănătatea și starea de bine, iar ținta 3.3 prevede combaterea hepatitei, alături de alte boli infecțioase cu prevalență globală, bazându-se pe principiul de a nu lăsa pe nimeni în urmă și de a asigura protecția și respectarea drepturilor omului.</p> <p>Prezentul Proiect a fost elaborat în conformitate cu prevederile Legii ocrotirii sănătății nr. 411/ 1995, Legii nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății a sănătății publice, Legii nr. 263/2005 cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului, Hotărârii Guvernului nr. 887/2023 cu privire la aprobarea planului de acțiuni al Guvernului pentru anii 2024.</p>

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Nu se aplică

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Programul Național de combatere a hepatitelor virale B, C și D pentru anii 2024-2028 reprezintă un document de politici pe termen mediu în domeniul hepatitelor și reflectă prioritățile Ministerului Sănătății prin crearea unui cadru de intervenție bazat pe dovezi pentru un răspuns cuprinzător și sistematic al sectorului de sănătate la hepatitele virale, luând în considerare contextul, nevoile și prioritățile naționale.

Programul vizat are ca și obiectiv general reducerea morbidității hepatitelor virale B, C, D acute și cronice, complicațiilor și consecințelor acestora prin implementarea intervențiilor cuprinzătoare și de înaltă calitate, de prevenire, testare și diagnostic, tratament și îngrijire, centrate pe persoane, bazate pe unități de sănătate și cu implicarea comunităților și a organizațiilor societății civile.

Pentru realizarea obiectivului general, programul integrează 5 obiective specifice, care implică un răspuns integrat axat pe prevenire în toate sectoarele și domeniile de politică, și acțiuni de consolidare a sistemului de sănătate.

- Obiectivul specific 1.** Prevenirea noilor infecții cu virusul hepatitic B, C și D cu reducerea a 20% din numărul de cazuri de hepatite virale forme acute, către anul 2028.
- Obiectivul specific 2.** Asigurarea unui acces larg al populației la testarea și diagnosticul de laborator a hepatitelor virale B, C și D și atingerea a 85 % grad de depistare persoane cu HVB și 55 % persoane cu HVC din numărul estimativ, către anul 2028.
- Obiectivul specific 3.** Asigurarea tratamentului, îngrijirii și monitorizării persoanelor cu hepatite virale cu includerea în tratament antiviral a 50% din numărul de persoane diagnosticate cu hepatita virală B eligibili și 90% diagnosticate cu hepatita virală C.
- Obiectivul specific 4.** Asigurarea implicării comunităților afectate și organizațiilor societății civile în prestarea serviciilor de prevenire, testare și tratament pentru hepatitele virale B, C și D într-un mediu incluziv, nediscriminatoriu și de susținere.
- Obiectivul specific 5.** Asigurarea supravegherii epidemiologice a hepatitelor virale B, C, D și monitorizării ”cascadei” serviciilor de testare, tratament și îngrijire.

Pentru implementarea Programului național de combatere a hepatitelor virale B,C și D a fost elaborat un Plan de acțiuni pentru perioada anilor 2024-2028, care este organizat în 17 acțiuni stabilite pentru atingerea obiectivului general și a obiectivelor specifice.

5. Fundamentarea economico-financiară

Planul de acțiuni pentru perioada anilor 2024-2028 privind implementarea Programului național de combatere a hepatitelor virale B, C și D pentru anii 2024-2028 va implica mijloace financiare aprobate anual în bugetul public național, precum și din alte surse conform legislației.

Bugetul estimativ pentru realizarea Planului de acțiuni pentru perioada 2024-2028 constituie **226.423.306,29 lei**, inclusiv: din contul bugetului de stat 144.294.516,57 lei, din contul surselor FAOM 67.704.704,72 lei și 14.424.085,00 lei vor fi acoperite din contul surselor externe. Resursele financiare distribuite pe ani și pe obiective sunt expuse în tabelul de mai jos (sumele sunt indicate în lei):

№	Obiective specifice	Resurse financiare estimate pe ani, lei					Total GENERAL	Conform sursei de finanțare, lei		
		2024	2025	2026	2027	2028		Bugetul de Stat	Parteneri de dezvoltare	FAOM
	TOTAL GENERAL	34024663,42	42500704,64	50346964,60	47673226,09	51877747,53	226423306,29	144294516,57	14424085,00	67704704,72
	Total Obiectiv specific 1	701900,00	3190995,00	3231060,00	2600195,00	3077400,00	12801550,00	11500,00	2598250,00	10191800,00
1	1.1: Promovarea activităților de profilaxie și prevenire a	334600,00	1884000,00	1884000,00	1884000,00	1884000,00	7870600,00	0,00	334600,00	7536000,00

	riscurilor de îmbolnăvire și testării în scopul depistării precoce a persoanelor infectate și a unui mod de viață sănătos										
2	1.2: Asigurarea vaccinării împotriva hepatitei virale B a persoanelor expuse și cu risc sporit de infectare	367300,00	716195,00	575000,00	716195,00	575000,00	2949690,00	11500,00	282390,00	2655800,00	
3	1.3: Implementarea măsurilor în scopul eliminării transmiterii de la mama la copil a hepatitei virale B	0,00	0,00	476260,00	0,00	618400,00	1094660,00	0,00	1094660,00	0,00	
4	1.4: Asigurarea prevenirii transmiterii hepatitelor virale în grupurile cu risc sporit de infectare în cadrul programelor de reducere a riscurilor	0,00	144000,00	295800,00	0,00	0,00	439800,00	0,00	439800,00	0,00	
5	1.5: Asigurarea aplicării siguranței injecțiilor în IMS	0,00	446800,00	0,00	0,00	0,00	446800,00	0,00	446800,00	0,00	
	Total Obiectiv specific 2	4865561,23	5739761,04	6438280,00	6450730,00	6778700,00	30273032,26	28997042,26	1275990,00	0,00	
6	2.1: Fortificarea cadrului normativ privind testarea și diagnosticul de laborator a hepatitelor virale și asigurarea monitorizării acestora	0,00	382130,00	219730,00	94130,00	0,00	695990,00	0,00	695990,00	0,00	
7	2.2: Asigurarea testării și diagnosticului de laborator al hepatitelor virale B, C și D	3774611,23	3774611,23	4367600,00	4687400,00	4951250,00	21555472,45	21555472,45	0,00	0,00	
8	2.3: Asigurarea identificării genotipurilor	1090950,00	1368250,00	1426950,00	1579200,00	1731450,00	7196800,00	7100800,00	96000,00	0,00	

	hepatitelor virale prin secvențiere.										
9	2.4: Asigurarea eficienței monitorizării i calității testării și diagnosticul ui hepatitelor virale cu dezvoltarea și crearea laboratorului i național de referință în hepatitele virale în cadrul Agenției Naționale pentru Sănătate Publică	0,00	214769,81	424000,00	90000,00	96000,00	824769,81	340769,81	484000,00	0,00	
	Total Obiectiv specific 3	26529602,20	30036753,61	36912164,60	36466706,09	39952852,53	169898079,02	107977974,30	4407200,00	57512904,72	
10	3.1: Asigurarea persoanelor diagnosticate cu hepatită virală B, C și D cu tratament antiviral	16294963,89	19001987,00	21616598,00	24221139,48	26843285,93	107977974,30	107977974,30	0,00	0,00	
11	3.2: Asigurarea evaluării și monitorizării i pacienților cu hepatită virală B, C și D	10042638,30	10679566,60	15295566,60	12245566,60	13109566,60	61372904,72	0,00	3860000,00	57512904,72	
12	3.3: Perfectarea cadrului normativ privind tratamentul și monitorizarea pacienților cu hepatite virale B, C și D	192000,00	355200,00	0,00	0,00	0,00	547200,00	0,00	547200,00	0,00	
	Total Obiectiv specific 4	0,00	0,00	332260,00	302800,00	261195,00	896255,00	0,00	896255,00	0,00	
13	4.1: Asigurarea activităților integrate de reducere a stigmatizării și discriminării i persoanelor din grupurile expuse și cu risc sporit de infectare cu virusuri hepatitice	0,00	0,00	0,00	302800,00	261195,00	563995,00	0,00	563995,00	0,00	

14	4.2: Acordarea suportului persoanelor din grupurile expuse și cu risc sporit de infectare cu virusurile hepatitice B și C în cunoașterea statutului, inițierea/reținerea în tratament și îngrijire cu implicarea comunităților și organizațiilor societății civile	0,00	0,00	332260,00	0,00	0,00	332260,00	0,00	332260,00	0,00
	Total Obiectiv specific 5	1927600,00	3533195,00	3433200,00	1852795,00	1807600,00	12554390,00	7308000,00	5246390,00	0,00
15	5.1: Fortificarea sistemului de supraveghere epidemiologică a hepatitelor virale B, C și D la nivel național și teritorial	216000,00	680400,00	0,00	0,00	0,00	896400,00	0,00	896400,00	0,00
16	5.2: Asigurarea supravegherii epidemiologice de rutină a hepatitelor virale, seroprevalenței și ”cascadei” serviciilor de testare, tratament și îngrijire	0,00	141195,00	721600,00	141195,00	96000,00	1099990,00	0,00	1099990,00	0,00
17	5.3: Asigurarea cercetărilor științifice în domeniul prevenirii, controlului, dezvoltării strategiilor de tratament curativ pentru virusul hepatitei B,C și D	1711600,00	2711600,00	1711600,00	1711600,00	1711600,00	10558000,00	7308000,00	3250000,00	0,00
	Buget de Stat	22624425,12	25583518,04	28959048,00	32041639,48	35085885,93	144294516,57	144294516,57		
	FAOAM	10407638,3	13136266,60	13892266,60	14702266,60	15566266,60	67704704,72			67704704,72
	Parteneri de dezvoltare	992600,00	3780920,00	7495650,00	929320,00	1225595,00	14424085,00		14424085,00	

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare
Urmare a aprobării Planului de acțiuni pentru perioada 2024-2028 privind implementarea prezentului Program nu este necesară modificarea și/sau completarea altor acte normative.
7. Avizarea și consultarea publică a proiectului
În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului Hotărârii Guvernului privind programul național de combatere a hepatitelor virale B,C și D pentru anii 2024-2028, a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Sănătății, compartimentul „Transparență”, Proiecte supuse consultărilor publice și pe portalul guvernamental (www.particip.gov.md) și poate fi accesat la link-ul: https://particip.gov.md/ru/document/stages/ministerul-sanatatii-anunta-initierea-elaborarii-proiectului-hotararii-de-guvern-privind-programul-national-de-combatere-a-hepatitelor-virale-b-c-si-d-pentru-anii-2024-2028/12421
Proiectul a fost elaborat în baza Dispoziției Ministrului Sănătății, nr. 598 din 23.11.2024, cu privire la instituirea grupului de lucru.
Grupul de lucru a întrunit reprezentanți ai Agenției Naționale pentru Sănătate Publică, și Universității de Stat de Medicină și Farmacie „N.Testemițanu”.
Totodată, menționăm că pe parcursul anului 2024, au fost convocate 8 ședințe de lucru în cadrul Ministerului Sănătății, în vederea definitivării acțiunilor din Planul vizat.
8. Constatările expertizei anticorupție
Proiectul în cauză nu necesită a fi supus expertizei anticorupție.
9. Constatările expertizei de compatibilitate
Proiectul în cauză nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene și nu necesită a fi supus expertizei de compatibilitate.
10. Constatările expertizei juridice
În scopul respectării art. 34 și 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de hotărâre va fi supus expertizei juridice.
11. Constatările altor expertize:
Proiectul prenotat nu va fi supus altor expertize.

Secretar de Stat

Angela PARASCHIV